

Auroras-verkoston toimintasuunnitelma 2023

Taustaa

Osaamistarpeiden, koulutuksen ja työvoiman tarpeiden ennakoidaan muuttuvan. Jatkossa työelämässä tarvitaan enemmän korkeakoulutasoista osaamista. Kiihtyvään osaamisvajeeseen löydetään ratkaisuja tunnistamalla maahamme muuttaneiden koulutustausta, valmiudet lisätä osaamistaan ja halukkuus hakeutua työelämään. Koulutettujen naisten työllistymismahdollisuuksia parantavat suomenkielen hallinta, kielitaito, digitaidot, työelämän tuntemus ja verkostoituminen.

Suomessa on OECD:n keskiarvoa enemmän ulkomaalaistaustaisia opiskelijoita. Vertailussa suhteellisesti useammat heistä muuttavat opintojen jälkeen toisiin maihin. Asenteiden ja rakenteiden monimuotoistuminen Suomen työmarkkinoilla etenee hitaasti eikä näyttäisi vastaavan kansainvälisten osaajien odotuksia. Työelämän vastaanottavuuden ohella tulisi kiinnittää huomioita koulutetun työnhakijan hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemiseen huomioiden hänen kokonaistilanteensa kuten perhe- ja lähiyhteisönsä. Selvityksen mukaan korkeasti koulutetut maahanmuuttajanaiset tarvitsevat yksilöllisempiä tukimuotoja työllistymiseen.

Auroras-toiminnan levittäminen linkittyy SANL:n 18 paikallisyhdistyksen toimintaan. Yhdistyksissä korkeasti koulutetut eri ammattialoja edustavat naiset muodostavat alueellisten koulutus- ja yhdistysverkostojen kanssa tehokkaan tukiverkoston. SANL:n Luetaan yhdessä -toiminta ja Toistetaan yhdessä-hanke tukevat Auroras-toiminnan laajenemista. Yhdessä toiminnat muodostavat kattavan palvelukokonaisuuden.

Toiminnan tarkoitus

Auroras-verkoston tarkoitus on koulutettujen naisten suomen kielen taidon ja työllistymismahdollisuuksien parantaminen. Toimintaa on järjestetty vuodesta 2012. Verkosto yhdistää ainutlaatuisella tavalla kansainvälisten naisten vertaistuen sekä suomalaisten työelämässä kokeneiden ohjaajien tuen ja heidän verkostonsa. Osana toimintaa järjestetään myös valtakunnallisia verkostoitumistapahtumia, joissa myös toimintaan aiemmin osallistuneet voivat ylläpitää verkostojaan. Vuosina 2019–2021 toimintaa kehitettiin valtakunnallisessa hankkeessa. Auroras-verkostolle on haettu pysyvää rahoitusta Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuselta (STEA), pysyvä rahoitus

turvaisi parhaiksi todettujen käytäntöjen jatkamisen sekä toiminnan laajentamisen uusille paikkakunnille. SANL:illa on laajenemiseen hyvät valmiudet paikallisyhdistysverkkonsa ja laajan Luetaan yhdessä -toiminnan ansiosta.

Toiminnan tavoitteet

Auroras-verkoston tavoitteita ovat:

- Toimintaan osallistuvien koulutettujen maahan muuttaneiden naisten suomen kielen taidon parantaminen erityisesti työelämäsanaston osalta.
- Toimintaan osallistuvien koulutettujen maahan muuttaneiden naisten sekä toimintaan aikaisempina vuosina/kausina osallistuneiden henkilöiden työllistymistä edistävä verkostoituminen.
- Toimintaan osallistuvien koulutettujen maahan muuttaneiden naisten työelämä tietojen, -valmiuksien sekä työnhakutaitojen kehittäminen.
- Toimintaan osallistuvien koulutettujen maahan muuttaneiden naisten tietoisuuden lisääminen suomalaisesta koulutusjärjestelmästä ja koulutusmahdollisuuksista.
- Toimintaan osallistuvien koulutettujen maahan muuttaneiden naisten mahdollisuus saada vertaistukea muilta samassa elämäntilanteessa olevilta naisilta.
- Toimintaan osallistuvien koulutettujen maahan muuttaneiden naisten mahdollisuus tutustua pitkän uran Suomessa tehneisiin naisiin.
- Toimintaan osallistuvien vapaaehtoisten merkityksellisyyden lisääntyminen vapaaehtoistoiminnan avulla.

Verkoston toiminnan tavoitteena on tavoittaa seuraavan kolmen vuoden aikana koulutettuja maahan muuttaneita naisia ja vapaaehtoisia seuraavasti:

Kohderyhmä	2023	2024	2025
koulutetut maahan muuttaneet naiset	80	160	200
vapaaehtoistyöntekijät	32	65	130

Toiminnan toteutus vuonna 2023

Auroras-hanketta on aiemmin toteutettu Espoossa, Helsingissä, Vantaalla, Turussa, Vaasassa ja Mustasaarella. STEA-rahoituksen avulla Auroras-toimintaa tullaan järjestämään sekä lähi- että etäryhmissä ainakin edellä mainituissa kaupungeissa. Etäryhmissä toimintaa voidaan helposti laajentaa valtakunnalliseksi.

Yhdessä ryhmässä toimii 2–4 ohjaajaa sekä 4–8 koulutettua maahan muuttanutta naista. Ohjaajat, jotka vetävät toimintaa helpolla suomenkielellä, ovat kokeneita suomalaista työelämää ja -kulttuuria hyvin tuntevia työelämässä ansioituneita korkeasti koulutettuja

naisia. Ryhmät kokoontuvat kerran viikossa kahden tunnin ajan, toimintakauden aikana kokoontumisia on 12–16.

Kokoontumisissa kiinnitetään erityistä huomiota kielen oppimiseen ja niiden punaisena lankana toimiikin työelämäsanoja. Lisäksi ryhmissä opitaan keskustelutaitoa 12 teeman kautta, johon jokaiseen on ohjaajille tarjottavat valmiit tuntimateriaalit. Materiaalien lisäksi ryhmän toiminnan alkaessa kartoitetaan jokaisen osallistujat omat toiveet ja tavoitteet seuraavan puolen vuoden oppimismatkan varrelle.

Ryhmäkeskustelujen 12 teema-aihetta ovat:

1. Ryhmätutustuminen vahvuuksien kautta
2. Oman osaamisen tunnistaminen
3. Töissä Suomessa: työkuultuuri ja työelämän pelisäännöt
4. Tietoa työn hakemisesta Suomessa
5. Työlainsäädäntö
6. Työpaikat, piilotyöpaikat ja työllistymismahdollisuudet eri aloilla
7. Työpaikkailmoitusten osaamisvaatimusten suhteuttaminen työhakemukseen
8. Curriculum vitae (CV) nykyvaatimukset ja kohdentaminen haettavaan paikkaan
9. Sosiaalinen media (esim. LinkedIn) työnhaun apuna
10. Työhaastattelu ja siinä onnistuminen
11. Vertaistuellinen työelämävierailija ryhmässä
12. Kohti tulevaisuutta -päämääräkarta tulevaisuuksien muistelu -metodin avulla

Ryhmä järjestää myös yritysvierailun keskisuureen tai suureen kansainvälisiin osaajia palkkaavaan yritykseen. Yrityksiä pyydetään järjestämään vierailuille mukaan yksi yrityksen palkkaama kansainvälinen osaaja suomalaisten työelämäpolkujen esittelemiseksi osallistujille.

Pienryhmille järjestetään myös yksi ryhmien yhteistapaaminen, jossa osallistujat pääsevät laajentamaan verkostojaan myös oman ryhmänsä ulkopuolelle. Osallistujien matkakustannukset tapahtumiin korvataan, jotta kynnys osallistua olisi heille mahdollisimman matala. Ryhmien yhteistapaamisessa huomioidaan ryhmäfasilitoinnin avulla verkostoituminen osallistujien kesken, mutta myös vapaamuotoiselle seurustelulle on varattu tilaisuuksissa aikaa. Jokaisessa tilaisuudessa on lisäksi alustajana vieraileva työelämäaiheinen asiantuntija.

Näiden tilaisuuksien lisäksi toiminnassa järjestetään kerran vuodessa suuri Auroran päivän -seminaari, johon kutsutaan kaikki Auroras-toiminnassa mukana olleet henkilöt. Seminaarissa myös vanhat osallistujat pääsevät ylläpitämään verkostojaan ja uudet osallistujat tapaamaan heitä.

Verkostolle on STEA -rahoituksen turvin tarkoitus palkata kaksi työntekijää: koordinaattori ja asiantuntija. Koordinaattori vastaa toiminnan markkinoinnista, laajentumisesta ja viestinnästä sekä toiminnan yhteistyösuhteista. Asiantuntija vastaa toiminnan

materiaaleista, koulutuksista sekä toiminnan tiedonkeruusta ja analysoinnista. Lisäksi hän toimii myös ryhmien tukena.

Auroras-työntekijät perustavat uudet ryhmät solmimalla yhteistyön kumppanin kanssa kunkin ryhmän kohdalla. Kumppani tarjoaa tilat toiminnalle maksutta. Työntekijät rekrytoivat vapaaehtoistyöntekijät ryhmiin, kouluttavat uudet ohjaajat toiminnan periaatteisiin ja sisältöihin, sekä varmistavat heidän sopivuutensa tehtävään. Tämän jälkeen työntekijät markkinoivat ryhmiä monikanavaisesti ja kumppanuuksia hyödyntäen sekä jaottelevat hakijat ryhmiin maantieteellisen sijainnin ja/tai osallistujien työelämäsuuntautumisten perusteella. Toiminnan syklisyyden vuoksi kohderyhmän tavoittaminen on haastavaa, mikä on huomioitu työn resurssoinnissa.

Viestintä ja markkinointi

Verkoston sisäinen viestintä tapahtuu pääosin uutiskirjeen, nettisivujen sekä Facebook-sivuston välityksellä. Vapaaehtoisia varten nettisivuille on materiaalipankki. Materiaalipankissa on ryhmä- ja yksilömentoroinnin ohjeistukset, tuntisuunnitelmamallit, palautelomakkeet sekä linkkejä, joista vapaaehtoiset saavat tukea mentoroinnin suunnitteluun.

Auroras-ryhmien toteutuminen vaatii paljon markkinointia, sillä erityisesti pääkaupunkiseudulla kohderyhmälle on tarjolla monenlaista toimintaa. Kohderyhmän tavoittamisessa hyödynnetään mm. oppilaitoksia, TE-palveluita, kuntien maahanmuuttajille suunnattuja palveluita, muita järjestötoimijoita ja maahanmuuttajien omia verkostoja, työuramentoroinnin verkostoja sekä SANL:n ja Luetaan yhdessä-toiminnan olemassa olevaa yhteistyöverkostoa. Sekä vapaaehtoisten että osallistujien tavoittamisessa hyvin keskeisessä roolissa on myös sosiaalinen media.

Auroras-toimintaa on jo aiemmin tehty tutuksi erilaisissa tapahtumissa ja verkostotapaamisissa. Näistä keskeisimpiä ovat esimerkiksi Maailma kylässä -festivaalit Helsingissä sekä TE-toimistojen järjestämät tilaisuudet. Toimintaa ovat tehneet tutuksi sekä hankkeen työntekijät että vapaaehtoiset. Tavoitteena on osallistua myös vuonna 2023 näihin tilaisuuksiin.

Palaute ja arviointi

Verkostossa kerätään toimintakauden päätteeksi osallistuja oma-arvio, jossa he arvioivat oman kielitaitonsa parantumista, kielenkäytön rohkeuden kasvua sekä oman alan työelämäsanaston karttumista. Lisäksi osallistujat arvioivat omien työelämäkontaktiensa kasvua, omien työelämä tietojen, -valmiuksien ja työnhakutaitojen kehittymistä. Osallistujat arvioivat myös vertaistuen hyötyjä ryhmätoiminnassa, kokemuksiaan vuorovaikutustilanteista ja sosiaalisten suhteiden lisääntymisestä toiminnan aikana.

Myös toimintaan osallistuvilta ohjaajilta kerätään arvio osallistujien edistymisestä samoilla mittareilla.

Vuosittaisista Auroran päivän -seminaareista kerätään osallistujapalaute, jossa kysytään osallistujien kokemusta tilaisuuden hyödyllisyydestä mm. verkostoitumisen osalta.

Toiminnan aluksi ja lopuksi osallistujilla teetetään lyhyt työelämätietoutta käsittelevä kysely, jonka tuloksia verrataan ensimmäisen ja viimeisen kokoontumiskerran jälkeen. Osallistujilta kerätään myös tietoa siitä, kuinka moni on toiminnan myötä päivittänyt CV:nsä ja hakemuskirjepohjansa. Ohjaajat raportoivat työhön päässeistä henkilöistä.

Toimintaan osallistuvilta kerätään aluksi tietoa heidän koulutustarpeistaan tai -haaveistaan. Heille, joilla tarpeita ilmenee, tarjotaan toiminnan puitteissa tietoa koulutusjärjestelmästä ja -mahdollisuuksista. Toimintakauden päätteeksi henkilöt arvioivat, onko heidän tietonsa lisääntynyt. Ohjaajat raportoivat koulutukseen päässeistä henkilöistä.

Vapaaehtoistyöntekijät täyttävät lisäksi kerran vuodessa oma-arvion, jossa he arvioivat toiminnan onnistumista ja kehittämiskohteita yleisesti sekä raportoivat mahdollisista toiminnan mukana saaduista merkityksellisyyden kokemuksista.